JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PHILIPPE LÉGER
16 päivänä syyskuuta 1999 *

1. Pretura circondariale di Udinen (Italia) Giudice per le Indagini Preliminari (esitutkintatuomari) on 20.4.1998 tekemillään päätöksillä pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta tulkitsemaan tiettyjä 18.3.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/156/ETY,[1] jolla muutetaan jätteistä annettua direktiiviä 75/442/ETY,[2] (jäljempänä direktiivi 91/156/ETY tai jätedirektiivi) sekä vaarallisista jätteistä 12 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY[3] (jäljempänä direktiivi 91/689/ETY tai vaarallisia jätteitä koskeva direktiivi), säännöksiä. Kyse on pääasiallisesti käsitteen "väliaikainen varastointi" merkityksen ja siihen liittyvien oikeussääntöjen määrittelemisestä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asiaan sovellettava muita kuin vaarallisia jätteitä koskeva yhteisön lainsäädäntö

2. EY:n perustamissopimuksen 130 s artiklaan (josta on muutettuna tullut EY 175 artikla) perustuvan direktiivin 91/156/ETY tavoitteena on korkeatasoisen ympäristönsuojelun saavuttaminen.[4] Siten jäsenvaltioiden on varmistettava "vastuuntuntoinen jätteistä huolehtiminen ja niiden hyödyntäminen — — jätteen tuottamisen rajoittamiseksi",[5] jätteiden kierrätys ja uudelleenkäyttö[6] sekä jätteiden siirtojen rajoittaminen[7] ja säädettävä, että "jätteistä huolehtivilla ja niitä hyödyntävillä yrityksillä on lupa ja että yritykset tarkastetaan".[8]

3. Direktiivin 91/156/ETY 1 artiklassa määritellään eräitä käsitteitä. Siinä esimerkiksi täsmennetään, että "jätteellä" tarkoitetaan mitä tahansa liitteessä I esitetyissä luokissa mainittua ainetta tai esinettä, jonka haltija hävittää, aikoo hävittää tai on velvollinen hävittämään (1 artiklan a alakohta).

4. Direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan a alakohdan mukaisesti komissio laati 20.12.1993 tekemällään päätöksellä 94/3/EY[9] liitteessä I lueteltuihin luokkiin kuuluvista jätteistä yhdenmukaistetun ja esi-

* Alkuperäinen kieli: ranska.

1 — Jätteistä annetun direktiivin 75/442/ETY muuttamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1991 annettu neuvoston direktiivi 91/156/ETY (EYVL L 78, s. 32).

2 — Jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annettu neuvoston direktiivi 75/442/ETY (EYVL L 194, s. 39).

3 — EYVL L 377, s. 20.

4 — Johdanto-osan ensimmäinen ja neljäs perustelukappale.

5 — Johdanto-osan neljäs perustelukappale.

6 — Johdanto-osan kuudes perustelukappale.

7 — Johdanto-osan kahdeksas perustelukappale.

8 — Johdanto-osan kymmenes perustelukappale.

9 — Direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a alakohdan mukaisen jäteluettelon laatimisesta tehty päätös (EYVL 1994, L 5, s. 15).

merkinomaisen luettelon, jota kutsutaan yleisesti "Euroopan jäteluetteloksi".

5. Direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan b alakohdassa todetaan, että "tuottajalla" tarkoitetaan jokaista, jonka toiminta tuottaa jätettä (alkuperäinen tuottaja) tai joka suorittaa esikäsittelyä, sekoittamista tai muunlaista toimintaa, jonka tuloksena kyseisen jätteen laatu tai koostumus muuttuu.

6. Kyseisen direktiivin 1 artiklan c alakohdassa täsmennetään, että "haltijalla" tarkoitetaan jätteen tuottajaa, luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallussa jäte on.

7. Direktiivin 1 artiklan d alakohdan mukaan "jätehuollolla" tarkoitetaan jätteen keräilyä, kuljetusta, hyödyntämistä ja huolehtimista, mukaan lukien tämän toiminnan valvonta ja käsittelypaikkojen jälkihoito.

8. Direktiivin 1 artiklan g alakohdan mukaan "keräilyllä" tarkoitetaan jätteen keräystä, lajittelua tai järjestelyä kuljetusta varten.

9. "Huolehtiminen" ja "hyödyntäminen" ovat liitteissä II A ja II B mainittuja toimintoja (1 artiklan e ja f alakohta).

10. Komission 24.5.1996 tekemällä päätöksellä 96/350/EY [10] mukautettiin direktiivin 75/442/ETY liitteitä II A ja II B.

11. Direktiivissä 91/156/ETY jäsenvaltioille annetaan laaja harkintavalta direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeellisten toimien sisältöä ja muotoa määriteltäessä.

12. Esimerkiksi direktiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa: "Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteet hyödynnetään tai niistä huolehditaan vaarantamatta ihmisten terveyttä ja käyttämättä menettelyjä tai menetelmiä, joista voi aiheutua vahinkoa ympäristölle ja erityisesti, että:

— ei vaaranneta vesiä, ilmaa, maaperää ja kasveja sekä eläimiä;

— ei tuoteta melu- tai hajuhaittoja;

10 — EYVL L 135, s. 32.

— ei vahingoiteta haitallisesti maaseutua tai erityisalueita.

Jäsenvaltioiden on myös toteutettava tarvittavat toimenpiteet jätteiden hylkäämisen, upottamisen tai valvomattoman huolehtimisen estämiseksi."

13. Lisäksi direktiivin 6 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on perustettava tai nimettävä toimivaltainen viranomainen tai toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaavat tämän direktiivin toimeenpanosta.

14. Jäsenvaltiot velvoitetaan direktiivissä 91/156/ETY kuitenkin noudattamaan tiettyjä vaatimuksia ja muun muassa laatimaan jätehuoltosuunnitelmia (7 artikla) sekä edellyttämään tiettyjen toimien yhteydessä etukäteen annettavaa lupaa (9 ja 10 artikla), tiettyjä tarkastuksia ja kirjanpitoa (13 ja 14 artikla).

15. Direktiivin 9 artiklassa nimittäin säädetään muun muassa 4 ja 7 artiklan soveltamisesta, että kaikkien laitosten tai yritysten, jotka suorittavat liitteessä II A tarkoitettuja toimia, on saatava siihen lupa 6 artiklassa tarkoitetulta toimivaltaiselta viranomaiselta.

16. Päätöksessä 96/350/EY täsmennetään, että liitteessä II A esitettyjen huolehtimistoimien joukossa mainitaan D 15 kohdassa "Varastoiminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1—D 14 (lukuun ottamatta väliaikaista varastointia jätteen syntypaikalla ennen poiskuljetusta)".

17. Direktiivin 91/156/ETY 10 artiklassa säädetään, että 4 artiklan täytäntöönpanoa varten on kaikkien liitteessä II B mainittuja hyödyntämistoimia suorittavilla laitoksilla ja yrityksillä oltava toimilupa.

18. Päätöksessä 96/350/EY mainitaan R 13 kohdassa näiden hyödyntämistoimien joukossa "jätteen varastoiminen ennen sen toimittamista johonkin toimista R 1—R 12 (lukuun ottamatta väliaikaista varastointia jätteen syntypaikalla ennen poiskuljetusta)".

19. Päätöksessä 96/350/EY, jonka komissio teki 24.5.1996 noudattaakseen direktiivin 91/156/ETY 17 artiklaa, korvattiin R 13 kohdassa aikaisemmin esiintynyt ilmaisu "*materiaalin* varastoiminen" ilmaisulla "*jätteen* varastoiminen".[11] Yhteisön lainsäätäjä halusi tällä muutoksella täsmentää, että termillä "materiaali", joka on käsitteenä aivan epätarkka ja jota ei käytetä jätedirektiivissä eikä vaarallisia

11 — Kursivointi tässä.

jätteitä koskevassa direktiivissä, tarkoitetaan direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan a alakohdassa ja yhteisön tuomioistuimen eri tuomioissa [12] määriteltyä termiä "jäte". Direktiivejä 91/156/ETY ja 91/689/ETY tarkasteltaessa nimittäin ilmenee, että paitsi että käsitettä "materiaali" ei määritellä näissä direktiiveissä, tämä käsite esiintyy ainoastaan direktiivin 91/156/ETY liitteessä II B olevassa R 13 kohdassa. Kyseisellä muutoksella yhteisön lainsäätäjä ratkaisi määrittelyvaikeudet ja korjasi aikaisemmassa lainsäädännössä esiintyneen epätarkkuuden ja epätäsmällisyyden.

20. Direktiivin 91/156/ETY mukaan tiettyjä toimia voidaan suorittaa ilman toimilupaa.

21. Direktiivin 91/156/ETY 11 artiklassa säädetään esimerkiksi, että toimilupaa koskevasta 9 artiklassa tarkoitetusta vaatimuksesta voidaan vapauttaa, tämän kuitenkaan rajoittamatta vaarallisia jätteitä koskevan direktiivin (direktiivi 91/689/ETY) erityissäännösten soveltamista, laitokset tai yritykset, jotka huolehtivat omista jätteistään niiden tuottamispaikalla (11 artiklan a alakohta), sekä laitokset tai yritykset, jotka suorittavat jätteiden hyödyntämistä (11 artiklan b alakohta).

22. *Lisäksi* direktiivin 91/156/ETY 13 artiklassa säädetään, että 9—12 artiklassa tarkoitettuja toimia suorittavat laitokset tai yritykset eivät tarvitse toimilupaa, mutta toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä niissä määräajoin asianmukaiset tarkastukset.

23. Direktiivin 14 artiklan mukaan näihin tarkastuksiin kuuluu muun muassa, että jokaisen 9 ja 10 artiklassa tarkoitetun laitoksen ja yrityksen on 6 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä esitettävä niille liitteessä I tarkoitettujen jätteiden ja liitteissä II A tai II B tarkoitettujen toimien määrää, laatua, alkuperää ja tarvittaessa määränpäätä, keräilytiheyttä, kuljetustapaa ja käsittelymenetelmiä koskeva kirjanpitonsa.

Asiaan sovellettava vaarallisia jätteitä koskeva yhteisön lainsäädäntö

24. Direktiivin 91/689/ETY, joka tuli voimaan 27.6.1995, [13] tavoitteena on vaarallisten jätteiden valvottua hoitoa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen (1 artiklan 1 kohta).

25. Direktiivin 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään, että jollei tästä direktiivistä muuta johdu, direktiiviä 91/156/ETY sovelletaan vaarallisiin jätteisiin muun

12 — Yhdistetyt asiat C-304/94, C-330/94, C-342/94 ja C-224/95, Tombesi ym., tuomio 25.6.1997 (Kok. 1997, s. I-3561) ja asia C-129/96, Inter-Environnement Wallonie, tuomio 18.12.1997 (Kok. 1997, s. I-7411).

13 — Ks. vaarallisista jätteistä annetun direktiivin 91/689/ETY muuttamisesta 27 päivänä kesäkuuta 1994 annettu neuvoston direktiivi 94/31/EY (EYVL L 168, s. 28).

muassa siltä osin kuin kyse on "jätteen" ja muiden direktiivissä 91/689/ETY käytettyjen käsitteiden määritelmistä.

26. Direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa määritellään vaaralliset jätteet. [14]

27. Direktiivin 91/689/ETY 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa täsmennetään, että tarkastuksia ja kirjanpitoa koskevia direktiivin 91/156/ETY 13 ja 14 artiklaa sovelletaan myös vaarallisten jätteiden tuottajiin. Direktiivin 91/689/ETY 4 artiklan 2 kohdassa todetaan lisäksi, että direktiivin 91/156/ETY 14 artiklassa säädettyjä velvoitteita sovelletaan myös vaarallisia jätteitä kuljettaviin yrityksiin.

28. Jätteitä koskeviin yleisiin säännöksiin verrattuna direktiivin 91/689/ETY 5 artiklassa säädetään erityisesti, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteet on keräilyn, kuljetuksen ja väliaikaisen varastoinnin aikana asianmukaisesti pakattu ja merkitty voimassa olevien kansainvälisten ja yhteisön säännösten mukaisesti (1 kohta). Lisäksi direktiivin 91/156/ETY 13 artiklan perusteella suoritettujen vaarallisten jätteiden keräily- ja kuljetustoimien tarkastusten on kohdistuttava erityisesti mainittujen jätteiden alkuperään ja määränpäähän (2 kohta).

14 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 62 kohta.

29. Direktiivissä 91/689/ETY säädetään, että toimivaltaisten viranomaisten on direktiivin 91/156/ETY 7 artiklan mukaisesti laadittava joko erillisinä tai osana yleisiä jätehuoltosuunnitelmia vaarallisten jätteiden kuljetusta ja käsittelyä koskevat suunnitelmat ja pidettävä ne yleisesti saatavilla (6 artiklan 1 kohta). Lisäksi komissio velvoitetaan vertaamaan näitä suunnitelmia keskenään erityisesti huolehtimis- ja hyödyntämismenetelmien osalta ja antamaan niistä pyynnöstä tietoja jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille (6 artiklan 2 kohta).

Asiaan sovellettava kansallinen lainsäädäntö

30. Italian lainsäätäjä on pannut direktiivit 91/156/ETY ja 91/689/ETY sekä pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY [15] täytäntöön kyseisten direktiivien täytäntöönpanosta 5.2.1997 annetulla asetuksella (decreto-legge) nro 22/97, [16] jota on muutettu 8.11.1997 annetulla asetuksella nro 389/97. [17]

31. Asetuksen nro 22/97, sellaisena kuin se on muutettuna, 6 §:n 1 momentissa säädetään, että varastoinnilla ("stoccaggio")

15 — EYVL L 365, s. 10.

16 — GURI, täydennysosa nro 37, 15.2.1997, jäljempänä asetus nro 22/97.

17 — GURI nro 261, 8.11.1997; ks. konsolidoitu versio, GURI, täydennysosa nro 278, 28.11.1997.

tarkoitetaan "huolehtimistoimia, jotka koostuvat liitteessä B olevassa D 15 kohdassa tarkoitetuista ennalta suoritettavista varastointitoimenpiteistä, sekä hyödyntämistoimia, jotka koostuvat liitteessä C olevassa R 13 kohdassa tarkoitettujen aineiden varastoinnista".

32. Liitteessä B olevassa D 15 kohdassa ja liitteessä C olevassa R 13 kohdassa toistetaan kokonaisuudessaan direktiivin 91/156/ETY liitteet II A ja II B, sellaisina kuin ne olivat ennen päätöksellä 96/350/ETY tehtyjä tarkistuksia. [18]

33. Asetuksen nro 22/97, sellaisena kuin se on muutettuna, 6 §:n 1 momentin m kohdassa "väliaikainen varastointi" määritellään seuraavasti:

"jätteiden kerääminen ennen poiskuljetusta niiden syntypaikalle seuraavin edellytyksin:

1. varastoidut jätteet eivät saa sisältää polyklooribentsodioksiineja, polyklooribentsofuraaneja tai polyklooribentsofenoleja enemmän kuin 2,5 miljoonasosaa eivätkä polyklooribifenyylejä tai polyklooritrifenyylejä enemmän kuin 25 miljoonasosaa;

2. vaaralliset jätteet on kerättävä ja hyödynnettävä tai niistä on huolehdittava vähintään kahden kuukauden väliajoin varastoitavasta jätemäärästä riippumatta tai vaihtoehtoisesti silloin, kun vaarallisia jätteitä on varastoitu yhteensä 10 kuutiometriä; väliaikainen varastointi voi kestää enintään vuoden, jos varastoitua jätettä kertyy enintään 10 kuutiometriä vuoden aikana tai, jätemäärästä riippumatta, jos väliaikainen varastointi suoritetaan laitoksissa, jotka sijaitsevat pienillä saarilla ('isole minori');

3. muut kuin vaaralliset jätteet on kerättävä ja hyödynnettävä tai niistä on huolehdittava vähintään kolmen kuukauden väliajoin varastoidusta jätemäärästä riippumatta tai vaihtoehtoisesti silloin, kun muuta kuin vaarallista jätettä on varastoitu 20 kuutiometriä; väliaikainen varastointi voi kestää enintään vuoden, jos varastoitua jätettä kertyy enintään 20 kuutiometriä vuoden aikana tai, jätemäärästä riippumatta, jos väliaikainen varastointi suoritetaan laitoksissa, jotka sijaitsevat pienillä saarilla ('isole minori');

4. väliaikaisen varastoinnin yhteydessä samantyyppiset jätteet on varastoitava yhdessä kyseeseen tulevia teknisiä standardeja noudattaen; vaarallisten jätteiden väliaikaisessa varastoinnissa on noudatettava jätteiden kulloinkin sisältämiin vaarallisiin aineisiin sovellettavia sääntöjä;

18 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 19 kohta.

5. vaarallisten jätteiden pakkausta ja etiketöintiä koskevia sääntöjä on noudatettava."

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

34. Asetuksen nro 22/97, sellaisena kuin se on muutettuna, 28 §:ssä, joka on lisätty toimilupia ja rekisteröitymistä koskevaan VI lukuun, säädetään muun muassa, että "alueellisesti toimivaltainen maakunta hyväksyy jätteistä huolehtimista ja niiden hyödyntämistä koskevat toimet 90 päivän kuluessa hakemuksen jättämisestä".

35. Kyseisessä 28 §:ssä tarkoitettua toimilupajärjestelmää ei kuitenkaan sovelleta "väliaikaiseen varastointiin". Asetuksen nro 22/97 28 §:n 5 momentissa nimittäin säädetään seuraavaa:

"Tätä pykälää ei sovelleta väliaikaiseen varastointiin, joka suoritetaan 6 §:n 1 momentin m kohdan mukaisia edellytyksiä noudattaen, lukuun ottamatta 12 §:ssä tarkoitettujen toimijoiden velvollisuutta pitää kirjaa jätteiden vastaanottamisesta ja luovuttamisesta sekä erityyppisten jätteiden yhdistämiskieltoa."

36. Kyseisen 28 §:n noudattamatta jättämisestä voidaan määrätä asetuksen N:o 22/97, sellaisena kuin se on muutettuna, 51 §:ssä säädetty rikosoikeudellinen seuraamus.

37. Lirussi johtaa työpajaa ja Bizzaro pesulaa Udinen maakunnassa (Italia). He ovat saaneet Assessore Regionale all'Ambientelta (alueellinen ympäristöviranomainen) luvan varastoida väliaikaisesti yritystoiminnastaan aiheutuvia myrkyllisiä ja vaarallisia jätteitä, jollaisia Lirussin osalta ovat lyijyparistot ja Bizzaron osalta kuivapesuun käytettävän koneen päästämä liete.

38. Lirussille lupa myönnettiin viideksi vuodeksi 1.4.1992 alkaen ja enintään 0,1 tonnin jätemäärälle. Luvan voimassaolo päättyi 1.4.1997, koska Lirussi ilmoitti lopettavansa varastoinnin välittömästi ja pyysi luvan peruuttamista yrityksen vuokrausaikeiden vuoksi. Lirussin työpajassa 8.4.1997 ja 21.5.1997 suoritettujen tarkastusten perusteella ilmeni, että 160 kiloa käytettyjä lyijyparistoja oli varastoitu yrityksen alueelle luvan voimassaolon päättymisen jälkeen.

39. Bizzarolle myönnettiin 9.8.1994 lupa varastoida enintään 50 kiloa jätettä. Pesulassa toimitetuissa tarkastuksissa ilmeni, että väliaikainen varastointi oli aloitettu 6.6.1994 eli noin kaksi kuukautta ennen luvan myöntämistä ja että Bizzaro oli

varastoinut jätettä enemmän kuin luvan mukaan oli sallittua.

40. Tämän jälkeen aloitettujen rikosoikeudenkäyntien yhteydessä yleinen syyttäjä ilmoitti, että kyseistä luvatonta varastointia voitiin molemmissa tapauksissa pitää Italian lainsäädännön mukaisena "väliaikaisena varastointina", ottaen huomioon, että tämänkaltaiselta varastoinnilta edellytettyjä määräaikoja ja enimmäismääriä ei ollut ylitetty. Yleinen syyttäjä katsoi, että syytettyjen toimenpiteet eivät Italian lainsäädännön mukaan olleet luvanvaraisia eivätkä edellyttäneet rikosoikeudellisten seuraamusten määräämistä. Koska yleinen syyttäjä ei kuitenkaan ollut varma, oliko Italian lainsäädäntö yhteisön oikeuden säännösten mukainen — ja koska hän halusi varmistua siitä, että käsite "väliaikainen varastointi" oli yhdenmukainen yhteisön oikeudessa ja kansallisessa oikeudessa — hän pyysi Giudice per le Indagini Preliminaria saattamaan asian EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tämä esittikin yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Miten väliaikainen varastointi ja jätteen varastointi ennen sen toimittamista johonkin muuhun toimenpiteeseen tuotantoyksikön sisällä mahdollisesti eroavat toisistaan ja millä perusteilla nämä kaksi jätteenvarastointitapaa voidaan käytännössä erottaa toisistaan?

2) Eikö väliaikainen varastointi kuulu direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan d alakohdassa tarkoitettuun 'jätehuollon' käsitteeseen, ja onko se siten vapautettu kaikista tähän liittyvistä velvollisuuksista sekä erityisesti velvollisuudesta ilmoittaa toiminnasta valvonnasta vastaaville viranomaisille?

3) Valvotaanko väliaikaista varastointia ja jos, niin millaisin keinoin? Sovelletaanko direktiivin 91/156/ETY 4 artiklan ensimmäistä ja toista kohtaa väliaikaiseen varastointiin ja jos sovelletaan, niin minkälaista menettelytapaa noudattaen?"

41. Asian C-175/98 osalta neljäs ennakkoratkaisukysymys kuuluu seuraavasti:

"4) Onko kyse direktiivissä tarkoitetusta väliaikaisesta varastoinnista, kun syytetyn väitetään varastoineen 160 kiloa lyijyparistoja yli kuukauden ajan ilmoittamatta asiasta valvonnasta vastaaville viranomaisille?"

42. Asian C-177/98 osalta neljännen ennakkoratkaisukysymyksen sanamuoto on seuraava:

"4) Onko kyse direktiivissä tarkoitetusta väliaikaisesta varastoinnista, kun syytetyn väitetään varastoineen 87,50 kiloa halogeenisia liuotteita sisältävää lietettä yli kahden kuukau-

den ajan ilmoittamatta asiasta valvonnasta vastaaville viranomaisille?"

Vastaus ennakkoratkaisukysymyksiin

43. Ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessään ja osassa toista kysymystään kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuinta määrittelemään käsitteen "väliaikainen varastointi". Yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään etenkin määrittelemään ne arviointiperusteet, joiden nojalla käsitteet "ennalta suoritettava varastointi" ja "väliaikainen varastointi" voidaan erottaa toisistaan. Yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään myös lausumaan, eikö riidanalainen käsite kuulu direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan d alakohdassa tarkoitettuun "jätehuollon" käsitteeseen. Tämän lisäksi kansallinen tuomioistuin pyytää toisella ja kolmannella kysymyksellään yhteisöjen tuomioistuinta määrittelemään väliaikaiseen varastointiin sovellettavia säännöksiä. Asioissa C-175/98 ja C-177/98 esitetyllä neljännellä kysymyksellä kansallinen tuomioistuin haluaa vielä tietää, sovelletaanko tulkintapyynnön kohteena olevan direktiivin säännöksiä sen käsiteltäväksi saatettuihin esillä oleviin asioihin.

Ensimmäinen kysymys ja osa toista kysymystä

44. Kaikki oikeudenkäynnin väliintulijat katsovat, että vaikka käsitteen "väliaikainen varastointi" sisältöä ei esitetäkään direktiivissä 91/156/ETY riittävän selvästi, täsmällisesti ja ehdottomasti, direktiivi sisältää käsitteen täsmentämiseksi hyödyllisiä määritteitä.

45. Jonkin verran selvitystä voidaan nimittäin saada tarkastelemalla liitteitä II A ja II B (D 15 ja R 13 kohta), sellaisina kuin ne ovat tarkistettuina esillä olevan asian kannalta merkityksellisellä päätöksellä 96/350/EY. Muistettakoon, että liitteissä II A ja II B luetellaan jätteiden erityisiä huolehtimis- ja hyödyntämistoimia ja säädetään muun muassa seuraavaa:

"Huomautus: Tässä liitteessä luetellaan huolehtimistoimia [liite II A] tai hyödyntämistoimia [liite II B], sellaisina, kuin ne toteutetaan käytännössä.

— —

D 15 Varastoiminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1—D 14 (lukuun ottamatta väliaikaista varastointia jätteen syntypaikalla ennen poiskuljetusta) (liite II A)

R 13 Jätteen varastoiminen ennen sen toimittamista johonkin toimista R 1—R 12 (lukuun ottamatta väliaikaista varastointia jätteen syntypaikalla ennen poiskuljetusta) (liite II B)".

46. Kun liitteessä II A olevassa D 15 kohdassa ja liitteessä II B olevassa R 13 kohdassa määrätään, että jätteen hyödyntämis- tai huolehtimistoimet käsittävät ennalta suoritettavan varastoinnin väliaikaista varastointia lukuun ottamatta, niissä täsmennetään selvästi, että väliaikainen varastointi eroaa ennalta suoritettavasta varastoinnista, joka on hyödyntämis- tai huolehtimistoimi toisin kuin niiden ulkopuolelle nimenomaisesti jätetty väliaikainen varastointi.

47. Sitä paitsi liitteissä II A ja II B määrätään, että väliaikainen varastointi tapahtuu ennen poiskuljetusta, joka mainitaan direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan d alakohdassa ensimmäisenä jätehuoltoon kuuluvia toimia lueteltaessa.

48. Näistä määräyksistä on pääteltävä, että väliaikainen varastointi edeltää jätehuoltoon kuuluvia toimia, erityisesti poiskuljetusta sekä D 1—D 15 ja R 1—R 12 kohdassa lueteltuja hyödyntämis- ja huolehtimistoimia valmistelevaa toimenpidettä.

49. Lisäksi liitteessä II A olevassa D 15 kohdassa ja liitteessä II B olevassa R 13 kohdassa mainitaan nimenomaisesti, että väliaikainen varastointi tapahtuu "jätteen *syntypaikalla ennen* [19] poiskuljetusta", mikä tieto mahdollistaa kyseisen käsitteen ajallisen ja paikallisen täsmentämisen.

19 — Kursivointi tässä.

50. Käyttämällä adjektiivia "väliaikainen" yhteisön lainsäätäjä on halunnut täsmentää, että väliaikaista varastointia on pidettävä jätteiden varastoimisena *määrätyksi ajaksi*. Sitä paitsi kyseisen toimen päätepiste on määritelty adverbilla "ennen". Jätteen "keräily", eli siis jätteen keräys, lajittelu tai järjestely kuljetusta varten jätteen huolehtimiseksi tai hyödyntämiseksi (1 artiklan g alakohta) merkitsee siten väliaikaisen varastoinnin päättymistä.

51. Luettaessa näitä ajallisia ja paikallisia — jätteen syntypaikalla — määritteitä yhdessä voidaan paitsi yksilöidä väliaikaisen varastoinnin alkamis- ja päättymishetki myös määritellä kyseisten jätteiden laatu ja yksilöidä ne henkilöt, joilla on oikeus ryhtyä väliaikaiseen varastointiin.

52. Liitteessä II A olevassa D 15 kohdassa ja liitteessä II B olevassa R 13 kohdassa täsmennetään, että väliaikainen varastointi suoritetaan jätteen syntypaikalla. Käsitettä "syntyminen" ei määritellä direktiivissä 91/156/ETY. Se voidaan ymmärtää ainoastaan vertaamalla sitä käsitteeseen "tuottaja", joka määritellään 1 artiklan b alakohdassa, jossa, kuten edellä on jo todettu, säädetään, että tuottajalla tarkoitetaan "jokaista, jonka toiminta *tuottaa* jätettä ('alkuperäinen tuottaja') tai joka *suorittaa* esikäsittelyä, sekoittamista tai muunlaista

toimintaa, jonka tuloksena kyseisen jätteen laatu tai koostumus muuttuu".[20] On siis pääteltävä, että jätteiden väliaikainen varastointi liittyy direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan b alakohdassa tarkoitetun tuottajan toimintaan.

53. Edellä esitetystä seuraa yhtäältä, että väliaikainen varastointi voi kohdistua jätteisiin, jotka syntyvät tuottajan alkuperäistuotannosta taikka esikäsittelystä, sekoittamisesta tai muusta toiminnasta, jonka tuloksena kyseisen jätteen laatu tai koostumus muuttuu, ja toisaalta, että väliaikainen varastointi seuraa jätteiden syntymistä, alkaa tämän vuoksi heti jätteiden syntymisen jälkeen ja päättyy, kuten edellä on todettu, jätteiden poiskuljetukseen. Sekä alkuperäisellä tuottajalla että jätteiden hyödyntämis- tai huolehtimistoimia suorittavalla henkilöllä on oikeus ryhtyä jätteiden väliaikaiseen varastointiin.

54. Tämän arvion vahvistaa nimenomaisesti se seikka, että väliaikaisen varastoinnin täytyy edeltää jätehuoltoon kuuluvia toimia.[21] Vain tuotannosta suoraan ja välittömästi syntyvät jätteet — *jotka ovat siis siinä mielessä "jalostamattomia", että ne on ensin muun muassa lajiteltava, kerättävä ja järjesteltävä* — voivat täyttää tämän edellytyksen.

20 — Ibidem.

21 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 45—47 kohta.

55. Väliaikainen varastointi on näin ollen määriteltävä direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan d alakohdassa tarkoitettua jätehuoltoon kuuluvaa tointa valmistelevaksi ja siitä erilliseksi toimeksi, joka

— edeltää ennalta suoritettavaa varastointia ja poiskuljetusta;

— seuraa välittömästi jätteiden syntymistä ja

— toteutetaan jätteiden syntypaikalla. Lisäksi väliaikainen varastointi voi kohdistua vain jätteisiin, jotka syntyvät tuottajan alkuperäisestä toiminnasta taikka esikäsittelystä, sekoittamisesta tai muusta toiminnasta, jonka seurauksena jätteen laatu tai koostumus muuttuu. Väliaikaiseen varastointiin voivat ryhtyä vain joko jätteiden alkuperäiset tuottajat tai jätteiden hyödyntämis- tai huolehtimistoimia suorittavat henkilöt.

Toinen ja kolmas kysymys

56. Näissä kysymyksissä, joita on tarkasteltava yhdessä, kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuinta selvittämään väliaikaiseen varastointiin sovellettavia säännöksiä. Tarkemmin sanoen kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, onko esillä olevien asioiden syytettyjen nouda-

tettava erityisiä velvollisuuksia tai periaatteita ennen heidän toiminnastaan syntyvien jätteiden väliaikaiseen varastointiin ryhtymistä. Yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään siis lausumaan, ovatko toimivaltaiset kansalliset viranomaiset velvollisia yhtäältä tarkastamaan tällaisia toimia ja toisaalta valvomaan direktiivin 91/156/ETY 4 artiklassa säädettyjen periaatteiden noudattamista.

57. Direktiivejä 91/156/ETY ja 91/689/ETY tarkasteltaessa ilmenee, että *jätteisiin sovellettavat säännökset* ovat erilaisia riippuen *niitä hallussaan pitävien henkilöiden toiminnasta ja jätteiden laadusta.*

a) Direktiiveissä 91/156/ETY ja 91/689/ETY vahvistetut velvollisuudet.

58. Direktiivissä 91/156/ETY määrätään erilaisia velvollisuuksia riippuen siitä, ovatko jätteitä hallussaan pitävät henkilöt jätteen tuottajia,[22] direktiivin 91/156/ETY liitteissä II A ja II B nimenomaisesti lueteltuja jätteiden huolehtimis- tai hyödyntämistoimia suorittavia yrityksiä tai laitoksia[23] vai yrityksiä ja laitoksia, jotka keräilevät tai kuljettavat jätteitä ammattimaisesti tai jotka järjestävät jätteistä huolehtimista tai hyödyntämistä muiden puolesta (kauppiaat tai välittäjät).[24]

59. Kansallisen tuomioistuimen esittämät tosiseikat huomioon ottaen vaikuttaa siltä, että esillä olevien asioiden syytetyt ovat jätteen tuottajia, jotka eivät hyödynnä toiminnastaan syntyviä jätteitä tai huolehdi niistä niiden syntypaikalla. Tällaisille henkilöille ei aseteta direktiivissä 91/156/ETY mitään erityisiä velvollisuuksia. Kuitenkin jäsenvaltiot voivat halutessaan vaatia, että jätteen tuottajat pitävät direktiivin 14 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua kirjaa ja antavat siinä tarkoitetut tiedot 14 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti direktiivin 6 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille.

60. Tapauksen tosiseikkojen arvioiminen, esillä olevien asioiden syytettyjen harjoittaman toiminnan lajin määrittäminen ja sen tutkiminen, onko yhteisön säännöksissä asetettuja velvollisuuksia noudatettu, on joka tapauksessa kansallisen tuomioistuimen tehtävänä. Jos ilmenee, että kyseiset henkilöt ovat muiden kuin vaarallisten jätteiden tuottajia, jotka eivät hyödynnä toiminnastaan syntyviä jätteitä eivätkä huolehdi niistä niiden syntypaikalla, kansallisen tuomioistuimen kysymykseen on vastattava, että kyseiset tuottajat voivat olla velvollisia pitämään direktiivin 91/156/ETY 14 artiklassa tarkoitettua kirjaa ja antamaan siitä tietoja toimivaltaisille

22 — Direktiivin 91/156/ETY 11 artiklan 1 ja 2 kohta, 13 artikla ja 14 artiklan toinen kohta.

23 — Direktiivin 91/156/ETY 9 artiklan 1 kohta, 10 artikla, 14 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta sekä 13 artikla.

24 — Direktiivin 91/156/ETY 12 ja 13 artikla.

viranomaisille vain siinä tapauksessa, että jäsenvaltio päättää näin.

61. Mikäli jätteet ovat vaarallisia, yhteisön lainsäätäjä edellyttää kuitenkin vaihtoehtoisten ja ankarampien erityissäännösten noudattamista.

62. Direktiivin 91/689/ETY mukaan "vaarallisella jätteellä" tarkoitetaan jätedirektiivin 18 artiklan mukaisesti vaarallisia jätteitä koskevan direktiivin liitteiden I ja II perusteella laadittuun luetteloon sisältyviä jätteitä. Liite I muodostuu liitteistä I A ja I B. Liite I B sisältää "jätteet, jotka sisältävät jotakin liitteessä II luetelluista aineista ja joilla on jokin liitteessä III luetelluista ominaisuuksista, ja jotka koostuvat: 19) eläin- tai kasviperäisistä saippuoista, rasvoista, vahoista — — 37) paristoista ja muista sähkökennoista — — ". Liitteeseen II sisältyvät "aineet, jotka tekevät liitteen I B jätteistä vaarallisia, kun niillä on jokin liitteessä III luetelluista ominaisuuksista". Tässä luettelossa on muun muassa kohdat C 18: *lyijy, lyijy-yhdisteet*; C 29: *kloraatit*; C 40: *halogenoidut liuottimet* sekä C 41: *orgaaniset liuottimet, lukuun ottamatta halogenoituja liuottimia.*

Direktiivissä 91/689/ETY täsmennetään, että vaarallisella jätteellä on oltava yksi tai useampi liitteessä III lueteltu ominaisuus (sen on esimerkiksi oltava ärsyttävä, epäterveellinen, myrkyllinen, syöpää aiheuttava, syövyttävä, tartuntavaarallinen, epämuodostumia aiheuttava, perimän muutoksia aiheuttava — —). Tässä luettelossa, joka ei ole tyhjentävä, otetaan huomioon jätteiden alkuperä ja koostumus, sekä tarvittaessa pitoisuuden raja-arvot. Luettelo tarkistetaan säännöllisesti, ja sitä muutetaan tarvittaessa saman menettelyn mukaisesti.

Direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 4 kohdan toisen luetelmakohdan mukaan vaarallisella jätteellä tarkoitetaan myös muita jätteitä, joilla jäsenvaltio katsoo olevan jonkin liitteessä III luetelluista ominaisuuksista. Näistä tapauksista on ilmoitettava komissiolle, ja ne on tarkistettava jätedirektiivin 18 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti luettelon mukauttamiseksi.

63. Kansallisen tuomioistuimen esittämien tosiseikkojen nojalla vaikuttaa siltä, että esillä olevien asioiden syytetyt ovat vaarallisten jätteiden tuottajia. Kansallisen tuomioistuimen mukaan Lirussin ja Bizzaron tuottamat jätteet ovat nimittäin lyijyparistoista ja kuivapesuun käytettävän koneen päästämästä lietteestä muodostuvia myrkyllisiä ja vaarallisia jätteitä.[25] Joka tapauksessa myös syntyneen jätteen vaarallisuuden määritteleminen asiaa koskevissa yhteisön säännöksissä vahvistetut

25 — Ks. myös kansallisen tuomioistuimen neljännet kysymykset, joissa viitataan halogeenisiin liuotteisiin sekä lyijyparistoihin, jotka ovat direktiivin 91/689/ETY 1 artiklassa tarkoitettuja vaarallisia jätteitä.

arviointiperusteet huomioon ottaen on kansallisen tuomioistuimen tehtävänä.

b) Direktiivissä 91/156/ETY vahvistetut periaatteet

64. Siinä tapauksessa, että kansallinen tuomioistuin katsoo esillä olevien asioiden syytettyjen olevan vaarallisten jätteiden tuottajia, jotka eivät itse huolehdi toiminnassaan syntyvistä jätteistä tai hyödynnä niitä, on varmistettava, että vaarallisia jätteitä koskevassa direktiivissä vahvistettuja edellytyksiä on noudatettu.

65. Ensinnäkin vaarallisten jätteiden tuottajien on direktiivin 91/689/ETY 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan noudatettava direktiivin 91/156/ETY 13 ja 14 artiklassa säädettyjä velvollisuuksia, eli alistuttava määräajoin tehtäviin tarkastuksiin ja valvontaan sekä pidettävä kirjaa tarkoituksenmukaisista tiedoista ja annettava nämä tiedot toimivaltaisille viranomaisille.

66. Toiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteet on keräilyn, kuljetuksen ja väliaikaisen varastoinnin aikana asianmukaisesti pakattu ja merkitty voimassa olevien kansainvälisten ja yhteisön säännösten mukaisesti (direktiivin 91/689/ETY 5 artikla).

67. Kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuinta vielä lausumaan, ovatko esillä olevien asioiden syytetyt velvollisia noudattamaan toimintansa ja etenkin tuottamiensa vaarallisten jätteiden väliaikaisen varastoinnin yhteydessä direktiivin 91/156/ETY 4 artiklaan sisältyviä periaatteita.

68. Direktiivin 91/156/ETY 4 artiklan ensimmäisessä kohdassa vahvistetaan EY:n perustamissopimuksen 130 r artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toisessa virkkeessä (josta on muutettuna tullut EY 174 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke) mainittu ennalta varautumisen periaate. Tällä periaatteella yhteisöä ja jäsenvaltioita kehotetaan jo alun perin estämään saasteiden ja haittojen syntyminen ryhtymällä toimenpiteisiin tiedossa olevien uhkien poistamiseksi.[26] Kansallisen ja yhteisön lainsäätäjän on siis toiminnallaan pyrittävä edistämään teknistä kehitystä vastatakseen ympäristönsuojelun ja elämänlaadun parantamisen haasteisiin. Kyseiset ennalta ehkäisevät

26 — Ks. mm. kyseisen periaatteen määritelmä, joka sisältyy ensimmäiseen toimintaohjelmaan (Euroopan yhteisöjen ympäristöalan toimintaohjelmaa koskeva, neuvostossa 22.11.1973 kokoontuneiden Euroopan yhteisöjen neuvoston ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajien julistus, EYVL C 112, s. 1).

toimenpiteet ovat yleensä toimia, jotka toteutetaan uhkien arviointikeinojen käyttöön ottamiseksi,[27] elinympäristön valvomiseksi, saastuttavaa toimintaa koskevien teknisten normien, tarkastusten ja pakotteiden kehittämiseksi ja ajanmukaistamiseksi sekä tiedotuksen ja opetuksen järjestämiseksi.

69. On nimittäin muistettava, että direktiivin 91/156/ETY 4 artiklan ensimmäisessä kohdassa jäsenvaltiot velvoitetaan toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteet hyödynnetään ja niistä huolehditaan varmalla ja ympäristön kannalta puhtaalla tavalla, eli toisin sanoen saastuttamatta.

70. Jäsenvaltioita kehotetaan erityisesti valvomaan, että jätteistä huolehtimiseen ja niiden hyödyntämiseen liittyvien erilaisten jätteiden käsittelyvelvollisuuksien johdosta ei vahingoiteta vesiä, ilmaa, maaperää, ihmisiä, eläimiä, kasveja, maaseutua tai erityisalueita. Velvollisuuksien täyttämiseksi ei siten ole riittävää määrätä, että vedelle ja ilmalle myrkylliset ja haitalliset vaaralliset jätteet on sijoitettava säiliöihin, joissa niiden pääsy maaperään estetään. Lisäksi on varmistettava, että myös myrkyllisten ja ilmakehälle haitallisten höyryjen leviäminen estetään tällä tavoin. Direktiivissä säädettyjä vaatimuksia ei myöskään ole noudatettu, jos sallitaan, että huomattava määrä muita kuin vaarallisia jätteitä sijoitetaan epäesteettisesti (esimerkiksi varastoimalla jätteet ennen niiden lajittelua ja keräystä suuriin, väreiltään huomiota herättävän räikeisiin jäteautoihin tai kasaamalla jätteet erityisalueiden — joita ovat muun muassa kirkot ja linnat — läheisyyteen).

71. Yhteisön lainsäätäjä on täsmentänyt, että vahingolla tarkoitetaan paitsi ihmisten terveydelle, myös maaseudulle ja erityisalueille aiheutuvaa haittaa sekä melu- ja hajuhaittoja.

72. On siis toteutettava ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, joilla estetään saastumista sen laajassa merkityksessä, eli toimenpiteitä, jotka estävät paitsi ihmisten tervey-

27 — Ks. esim. tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/337/ETY (EYVL L 175, s. 40) ja etenkin asia C-81/96, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, tuomio 18.6.1998 (Kok. 1998, s. I-3923, 27 kohta) ja asia C-293/97, Standley ym., tuomio 29.4.1999, Kok. 1999, s. I-2603, 35 kohta.

delle, myös ihmisten elinympäristölle aiheutuvien haittojen syntymisen.

73. Vaikuttaa itsestään selvältä, että vaaralliset jätteet voivat väliaikaisestikin varastoituina aiheuttaa huomattavaa ja jopa korjaamatonta haittaa ympäristölle. Näin on, mikäli lyijyparistoista muodostuvien vaarallisten jätteiden tuottajana olevalla huoltoasemalla, joka sijaitsee joen tai lasten leikkikentän läheisyydessä, ei ole käytössä mitään ennalta ehkäisevää järjestelmää tai mikäli ei ole ryhdytty mihinkään varotoimiin, jotta estettäisiin lyijyparistojen joutuminen maaperään tai veteen. Siten on todettava, että ennalta varautumisen periaatetta sovelletaan myös väliaikaiseen varastointiin.

74. Direktiivin 91/156/ETY 4 artiklan toisessa kohdassa ja 8 artiklassa täsmennetään lisäksi ne tavoitteet, jotka jäsenvaltioiden on ennalta varautumisen periaatteen noudattamiseksi saavutettava. Näiden säännösten mukaan on kiellettävä jätteiden hylkääminen, upottaminen ja valvomaton huolehtiminen (toteutettava tarvittavat toimenpiteet luvattomien kaatopaikkojen syntymisen estämiseksi) ja varmistettava, että jätteen haltija — muun muassa tuottaja [28] — antaa jätteet yksityisen tai julkisen jätteenkeräilijän tai liitteessä II A tai II B tarkoitettuja toimia suorittavan yrityksen käsiteltäväksi taikka hyödyntää tai käsittelee jätteet itse noudattaen direktiivin säännöksiä ja etenkin sen 4 artiklaa. Tämän päämäärän saavuttamiseksi käytettäviä keinoja ei ole määritelty. Niiden sääntäleminen on siis jäsenvaltioiden tehtävänä.

75. Jätteiden syntypaikkojen sekä niissä syntyvien jätteiden esikäsittelyyn ja huoltoon kuuluvien toimien tarkastaminen ja valvominen ovat näistä keinoista yleisimpiä ja tehokkaimpia. Toimien toteuttamisen säännönmukainen kulku edellyttää muun muassa sen tarkastamista, että väliaikaiset varastot eivät ole pidempiaikaisia kuin on tarpeen ja että väliaikaisesti varastoidut jätteet eivät vahingoita ympäristöä. Sitä paitsi tarkastuksilla ja valvonnalla on se

28 — Direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan c alakohta.

etu, että ne ovat suhteellisuusperiaatteen mukaisia, jota sekä yhteisön että jäsenvaltioiden ympäristöpolitiikan on noudatettava. [29]

76. Toisin sanoen katson, että direktiivin 91/156/ETY 4 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus noudattaa ennalta varautumisen periaatetta toteuttamalla tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteet hyödynnetään tai niistä huolehditaan. Tämä velvollisuus on siis mielestäni sellaisenaan ehdoton ja riittävän täsmällinen. Sitä vastoin tässä säännöksessä ei täsmennetä kyseisten toimenpiteiden sisältöä. Näin ollen niiden määrittäminen on jäsenvaltioiden tehtävänä. [30] Korostan, että esittämiäni perusteluja ei ole kiistetty asiassa Comitato di coordinamento per la difesa della cava ym. 23.2.1994 annetussa tuomiossa. [31] Tässä tuomiossa rajoitutaan mielestäni vastaamaan siihen kysymykseen, ovatko 4 artiklan sisältämät velvollisuudet riittävän selviä, täsmällisiä ja ehdottomia niiden toimenpiteiden sisällön osalta, joita jäsenvaltioiden on toteutettava ennalta varautumisen periaatteen noudattaminen varmistamiseksi. Yhteisöjen tuomioistuimen tavoin katson, että tähän kysymykseen on vastattava kieltävästi.

77. Edellä esitetystä seuraa, että asetuksen N:o 91/156/ETY 4 artiklassa tarkoitettua ennalta varautumisen periaatetta sovelletaan myös käsitteeseen väliaikainen varastointi ja että jäsenvaltioiden, jotka tuntevat suojeltavat alueet parhaiten, on soveltamiensa menettelytapasäännösten mukaisesti säädettävä tarvittavat toimenpiteet kyseisen periaatteen noudattamiseksi.

78. Kaikista näistä huomioista seuraa, että jätteisiin sovellettavat säännökset eivät riipu niiden varastointitavasta vaan yhtäältä niiden huoltoon osallistuvien henkilöiden harjoittamasta toiminnasta ja toisaalta kyseisten jätteiden laadusta. Esillä olevien asioiden syytettyjen harjoittaman toiminnan ja siitä syntyvien jätteiden laadun määritteleminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävänä. Jos ilmenee, että kyseiset henkilöt ovat vaarallisten jätteiden tuottajia, kansallisen tuomioistuimen on direktiivin 91/689/ETY 4 ja 5 artiklan mukaisesti tarkastettava, että yhtäältä tätä toimintaa koskee direktiivin 91/156/ETY 13 ja 14 artiklassa tarkoitettu velvollisuus suorittaa määräaikaisia tarkastuksia ja valvontaa, pitää kirjaa edellä mainituista tiedoista sekä antaa nämä tiedot 6 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille, ja että toisaalta vaaralliset jätteet

29 — Ks. mm. asia C-284/95, Safety Hi-Tech, tuomio 14.7.1998 (Kok. 1998, s. I-4301, 57 kohta); asia C-341/95, Bettati, tuomio 14.7.1998 (Kok. 1998, s. I-4355, 55 kohta) ja asia C-389/96, Aher-Waggon, tuomio 14.7.1998 (Kok. 1998, s. I-4473, 20 kohta).

30 — Ks. vastaavasti yhteisöjen tuomioistuimen esittämät perustelut asiassa C-131/97, Carbonari ym., tuomio 25.2.1999 (Kok. 1999, s. I-1103, 44—47 kohta).

31 — Asia C-236/92, Comitato di coordinamento per la difesa della cava ym., tuomio 23.2.1994 (Kok. 1994, s. I-483).

on niiden keräilyn, kuljetuksen ja väliaikaisen varastoinnin aikana asianmukaisesti pakattu ja merkitty voimassa olevien kansainvälisten ja yhteisön säännösten mukaisesti. Joka tapauksessa kaikkiin direktiivissä 91/156/ETY mainittuihin toimiin (väliaikainen ja ennalta suoritettava varastointi sekä direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan d alakohdassa tarkoitetut jätehuoltoon kuuluvat toimet) sovelletaan direktiivin 91/156/ETY 4 artiklassa säädettyä ennalta varautumisen periaatetta sekä tässä säännöksessä ja direktiivin 91/156/ETY 8 artiklassa mainittuja tavoitteita. Direktiivin 4 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun periaatteen noudattamiseksi ja direktiivin 4 artiklan toisessa kohdassa ja 8 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien toimenpiteiden määritteleminen on jäsenvaltioiden tehtävänä.

Asioissa C-175/98 ja C-177/98 esitetyt neljännet kysymykset

79. Kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuinta lausumaan, onko esillä olevien asioiden syytettyjen toiminta jätedirektiivissä tarkoitettua väliaikaista varastointia. Näillä kysymyksillä yhteisöjen tuomioistuimelta kysytään konkreettisesti, sovelletaanko tulkintapyynnön kohteena olevia yhteisön säännöksiä esillä oleviin, kansallisen tuomioistuimen tuntemiin asioihin.

80. Yhteisöjen tuomioistuin on vakiintuneessa oikeuskäytännössään todennut, että perustamissopimuksen 177 artiklassa, joka perustuu kansallisen tuomioistuimen ja yhteisöjen tuomioistuimen tehtävien selvään erottamiseen,[32] ei anneta viimeksi mainitulle mahdollisuutta tutustua tapauksen tosiseikkoihin, arvostella tulkintapyynnön perusteluja taikka soveltaa tulkitsemiaan yhteisön säännöksiä kansallisiin toimenpiteisiin tai tilanteisiin, koska nämä kysymykset kuuluvat yksinomaan kansallisen tuomioistuimen toimivaltaan.[33]

81. Näin ollen ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin jättää nämä kysymykset tutkimatta.

32 — Asia 13/61, De Geus, tuomio 6.4.1962 (Kok. 1962, s. 89).

33 — Ks. myös asia 13/68, Salgoil, tuomio 19.12.1968 (Kok. 1968, s. 661; Kok. Ep. I, s. 365); asia 51/74, Van der Hulst, tuomio 23.1.1975 (Kok. 1975, s. 79, 12 kohta; Kok. Ep. I, s. 437); asia 35/76, Simmenthal, tuomio 15.12.1976 (Kok. 1976, s. 1871, 7 ja 8 kohta); asia 5/77, Tedeschi, tuomio 5.10.1977 (Kok. 1977, s. 1555, 17 kohta); asia 222/78, ICAP, tuomio 28.3.1979 (Kok. 1979, s. 1163, 10 kohta); asia 36/79, Denkavit, tuomio 15.11.1979 (Kok. 1979, s. 3439, 12 kohta) ja tuoreimpana esimerkkinä asia C-235/95, Dumon ja Froment, tuomio 16.7.1998 (Kok. 1998, s. I-4531, 25 kohta).

Ratkaisuehdotus

82. Edellä esitettyjen huomioiden perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Pretura circondariale di Udinen (Ufficio del Giudice per le Indagini Preliminari) esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

1) Väliaikainen varastointi on määriteltävä jätteistä annetun direktiivin 75/442/ETY muuttamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/156/ETY 1 artiklan d alakohdassa tarkoitettua jätehuoltoon kuuluvaa tointa valmistelevaksi ja siitä erilliseksi toimenpiteeksi, joka

— edeltää ennalta suoritettavaa varastointia ja poiskuljetusta;

— seuraa välittömästi jätteiden syntymistä;

— toteutetaan jätteiden syntypaikalla;

— kohdistuu vain jätteisiin, jotka syntyvät tuottajan alkuperäisestä toiminnasta taikka esikäsittelystä, sekoittamisesta tai muusta toiminnasta, jonka seurauksena kyseisen jätteen laatu tai koostumus muuttuu; ja

— johon voivat ryhtyä vain joko jätteiden alkuperäiset tuottajat tai jätteiden hyödyntämis- tai huolehtimistoimia suorittavat henkilöt.

2) Direktiivissä 91/156/ETY tarkoitettuihin jätteisiin sovellettavat säännökset eivät riipu niiden varastointitavasta vaan yhtäältä jätteitä hallussaan pitävien henkilöiden harjoittamasta toiminnasta ja toisaalta kyseisten jätteiden laadusta. Esillä olevissa asioissa kyseessä olevien henkilöiden harjoittaman toiminnan ja siitä syntyvien jätteiden laadun määritteleminen on toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen tehtävänä. Jos ilmenee, että kyseisiä henkilöitä on pidettävä vaarallisten jätteiden tuottajina, kansallisen tuomioistuimen on vaarallisista jätteistä 12 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY 4 ja 5 artiklan mukaisesti tarkastettava, että

— näiden tuottajien harjoittamaa toimintaa koskee direktiivin 91/156/ETY 13 ja 14 artiklan mukaisesti

— kyseisen direktiivin 6 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten velvollisuus suorittaa määräaikaisia tarkastuksia ja valvontaa;

— velvollisuus pitää kirjanpitoa ja antaa siihen sisältyvät tiedot kyseisen direktiivin 6 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille;

— vaaralliset jätteet on niiden keräilyn, kuljetuksen ja väliaikaisen varastoinnin aikana asianmukaisesti pakattu ja merkitty voimassa olevien kansainvälisten ja yhteisön säännösten mukaisesti.

Joka tapauksessa kaikkiin direktiivissä 91/156/ETY mainittuihin toimiin (väliaikainen ja ennalta suoritettava varastointi sekä direktiivin 91/156/ETY

1 artiklan d alakohdassa tarkoitetut jätehuoltoon kuuluvat toimet) sovelletaan direktiivin 4 artiklan ensimmäisessä kohdassa muotoiltua ennalta varautumisen periaatetta sekä direktiivin 4 artiklan toisessa kohdassa ja 8 artiklassa täsmennettyjä tavoitteita. Tämän periaatteen noudattamiseksi ja näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien toimenpiteiden määritteleminen on jäsenvaltioiden tehtävänä.